

BALIKESİR HUTBESİ

7 Şubat 1923

Paşa Camii - Balıkesir
Mustafa Kemal Atatürk

Ey millet, Allah birdir. Şanı büyüktür. Allah'ın selameti, atıfeti ve hayrı üzerinize olsun. Peygamberimiz Efendimiz, Cenab-ı Hak tarafından insanlara hakayık-ı diniyyeyi tebliğ memur ve resul olmuştur. Kanunı esâsîsi, cümlemizce malumdur ki, Kur'an-ı Azimüşşandaki nusûstur. İnsanlara feyz ruhu vermiş olan dinimiz, son dindir. Ekmel dindir. Çünkü dinimiz akla, mantığa, hakikate tamamen tevâfuk ve tetâbuk ediyor. Eğer akla, mantığa ve hakikate tevâfuk etmemiş olsaydı, bununla diğer kavânîn-i tabiiye-ı ilahiye beyninde tezat olması icab ederdi. Çünkü bilcümle kavânîn-ı keviyyeyi yapan Cenab-ı Hak'tır.

Arkadaşlar; Cenab-ı Peygamber mesaisinde iki dâra, iki haneye malik bulunuyordu. Biri kendi hanesi, diğeri Allah'ın evi idi. Millet işlerini, Allah'ın evinde yapardı. Hazreti Peygamberin isr-i mübarekelerine iktifaen bu dakikada milletimize; milletimizin hal ve istikbaline ait husûsâtı görüşmek maksadıyla bu dâr-ı kutsîde Allah'ın huzurunda bulunuyoruz. Beni buna mazhar eden Balıkesir'in dindar ve kahraman insanlarıdır. Bundan dolayı çok memnunum. Bu vesile ile büyük bir sevaba nâil olacağımı ümit ediyorum.

Efendiler, camiler birbirimizin yüzüne bakmaksızın yatıp kalkmak için yapılmamıştır. Camiler itaat ve ibadet ile beraber din ve dünya için neler yapmak lazım geldiğini düşünmek, yani meşveret için yapılmıştır. Millet işlerinde her ferdin zihni başlı başına faaliyette bulunmak elzemdir.

İşte biz de burada din ve dünya için, istikbal ve istiklalimiz için, bilhassa hâkimiyetimiz için neler düşündüğümüzü meydana koyalım. Ben yalnız kendi düşüncemi söylemek istemiyorum. Hepinizin düşündüklerini anlamak istiyorum. Âmâl-ı milliye, irade-i milliye yalnız bir şahsın düşünmesinden değil, bilumum efrâd-ı milletin arzularının, emellerinin muhassalasından ibarettir. Binaenaleyh benden ne öğrenmek, ne sormak istiyorsanız serbestçe sormanızı rica ederim.